

SERDA KRANDA KAPUCUOĞLU

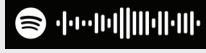
BİRDENBİRE

*“Aşkın ve arzunun karşısında
ne durabilir?
Hangi akıl, hangi erdem?
Hangi günah?
Ne korkutabilir onu...
Neyin karşısında başını eğebilir?
Ona kim hükmedebilir?
O,
korkunçların en korkuncu,
güçlülerin en güçlüsü,
yücelerin en yücesi...
Aşk, o soylu kraliçe
ne günahın orduları dayanabilir kudretine
ne de erdemin.*

*Her şey ama her şey, önünde diz çökecek.
Binlerce yıl sonra bile
Yollara düşen bütün günahkârları, bir tek o bağına basacak.”*

Serda Kranda Kapucuoğlu

1.BÖLÜM
BİRDENBİRE

KİMLİK

bir şans tanı bugün kendine...
yeniden başla, ümitle aşkla...

Başından aşağı dökülen kaynar suların içini doldurduğu sıradan ve bir o kadar da farklı bir güne uyanmıştı. Pek çok şeyin üst üste geldiği her dönemde olduğu gibi yine gökkuşağının altından geçen balonlardan ve onların dinazorların kalbine dokunduğundan kimsenin haberi olmadı. Ama o gördü. Adliyede öylece durmuş, adaletin simgesini seyrediyordu. Gözünden geçen bulutlara aldırmadan kararlılıkla bir adım daha attı. Terazinin ağır basan yanından hiç şüphesi yoktu. Ayaklarının yerden kesildiği bir anda mutlulukla alınmış iyi bir karar, on dört yılda hayatının en berbat kararı hâline gelmişti... 'Demek ki,' dedi içinden, 'karar denen şey iyi ya da kötü olmuyor, sadece önemli oluyor.' Kimlik denen şey de bir kadın için bir anda öylece güncellenebiliyordu. İşte o da çok yakında artık Ayşegül Baydar değil, eskisi gibi Ayşegül Dağhan olacaktı. Kızlık soyadı denen şeye yeniden kavuşunca, geçen on dört yıla hiç yaşanmamış gibi bakılacaktı. Aslında boşandıktan sonra kadınlara yeni bir soyadı verilmeliydi, işte o zaman yeni bir kimlik sahiden de yeni bir kimlik olabilirdi. Böylesi ceza kartı çekmiş de o kartta da "En başa dön!" yazıyor gibiydi.

Daracık alana sığışmış balık istifi memurları, rengi koyulaşmış, her gün binlerce kez çalışan fotokopi makineleri ve güneşi kesmekten başka hiçbir işe yaramayan modası geçmiş perdeleriyle bu yer, bakımsızlığın vücut bulmuş hâliydi. Gözü, cam önünde unutulmuş kiremit rengi plastik saksıya takıldı. Sönmüş canıyla boynu bükük duran bu çiçek, bir zamanlar sevinçle karşılanmış ve umutla yerine yerleştirilmiş olmalıydı. Şimdiyse buruşmuş yapraklarıyla o da istikrarsızlığın, içi geçmişliğin hatta çürümenin, kara bir duman gibi ruhu saran umursamazlığına teslim olmuştu. Olanca güzelliğine ve tüm kıymetine rağmen sevgisizlikten fotosentez bile yapamaz duruma getirilmiş zavallı çiçek, içine düştüğü bu ortamda anlamsızlaşan varlığını görüp hayata küsmüştü belki de. Şu uçsuz bucaksız evrendeki en küçük mikroorganizmanın bile yaşama bir katkısı vardı ve belli ki o da kendini tüketerek yapıyordu bunu. İlgisizliğe tepki olarak renklerini herkesten esirgemeyi seçmişti.

Buraya gelirken, 'Bitsin artık bu iş,' diye düşünmüştü ama şimdi beklerken öylece bitip gitmeyeceğini fark ediyordu. O istediği kadar kararlı olsun, boşanmak, hayatın tamamen değişmesi, mevcut gerçekliklerin bir anda geri alınması demekti ve hissediliyordu. O sürtünme, sökülme, o burgu burgu devinim... Gözle görülmez bir varlık hâlinin kaybolup gidişiydi bu, ayağının altındaki halının çekilmesine benziyordu.

Halim'den ayrılmak, evinden ve komşularından, alışveriş yaptığı bakkaldan, salona girerken hemen sol tarafta bulunan elektrik düğmesinden ve sallanan kapı kolundan da ayrılmaktı. Ve mutfağından, pencere önü bostanından... Her şeye alışmak mümkündü. Yeni komşularına, apartmanın girişindeki çitirtili yola, elektrik düğmesinin sağda oluşuna... Her şeye alışılıyordu da

BİRDENBİRE

böyle kargatulumba başka bir hayata geçiş yapmak zor-
du, buna alışmak hiç kolay değildi.

Yeniden başlamak, yeniden alışmak demektir ve her alışkanlık, öyle denildiği gibi yirmi bir günde gerçekleşmiyordu. Beynin hazır olsa da ruh denen varlık buna engeldi. İnsan hemen değişmiyordu. Bir yerde okumuştun, "Hayat değişimden yanadır," diye, okurken güzel gelmişti gelmesine de anlıyordu, her zaman güzel değildi. Hele söz konusu bir insansa değişim, bazen de bozulma olarak gerçekleşiyordu. Mesela zaten yeterince kusurlu olan varlığına yeni kusurlar katmamak, bakınca değişime direnmektir. Ne yazık ki bu pek mümkün olmuyordu. Bir sınırı vardı insanın, kötü bir şeyi normal bulacak kadar deneyimlediğinde, zamanla kendine katabiliyordu. Gözünü kararttığı, makul karşıladığı, yapmak ile yapmamak arasında kaldığında tercihini yapmaktan yana kullandığı o eşik bir kez atlandığında, gerisini getirmek kolay oluyordu. Üstelik suç, ayıp, günah gibi sınırlandırıcılar da yanlış düzenlenmişti. Kalp kırmak mesela, birini incitmek... Ne yasaktı ne de suç, oysa tüm arazlar burarlardan doğuyordu. İnsanın karısını, onun en yakın arkadaşıyla aldatması mesela yüzde yüz suçtu. Olmalıydı. Oysa kanunlar daha somut şeylere odaklanmıştı. Bir şey çalmak, birini öldürmek, borcunu ödeyememek gibi gayet insana dair durumlarda olayı en ince ayrıntısına kadar didikleleyen yargı sistemi ve ceza kanunu, birinin kalbinin kırılması karşısında sus pus oluyordu. Kanunlar bu işlere bakmıyordu. Böylece asıl büyük suçlar arada kaynıyor, sonuçlara katlanmak insanın omuzlarına yük, sırtına bir kambur olarak kalıyordu.

Sıra nihayet ona gelmişti. Derin bir nefes alıp yerinden kalktı. Topuklarının sesi çok şey anlatıyordu aslında, önce yere sertçe basılmış güçlü bir adım... Topuk sesini

duyunca adımlarını kontrol etme ihtiyacıyla dengesi bozulan ikinci adım... Sonra biraz daha sakin bir adım, sonra boş vermiş aceleci bir adım.

İşlemleri tamamladı ve boşanma davasını resmen açtı. Bitiyordu. Demek böyle oluyordu. Bir şekilde kafan atıyor, hiçbir şey olup biteni düzeltilmiyor ve zaten sen de düzelsin istemiyordun. Az önce içinden boşanma dilekçesini çıkardığı ajandasını çantasının içine attı. Kapıdan çıktığında heyecanının, içindeki fırtınanın çalkaladığı özel bir karışımından oluştuğunun farkındaydı. Karnında korku, içinde inanç ve güven vardı. Tek başınlığın altın oranı...

YALNIZLIK

yalnızlığım,
yaşamak zorunda olduğum beraberliğimsin...

Gökyüzü güneşini sunuyor, gece hüznünü saklıyordu. Birkaç haftada alıştığı yeni güzergâhındaydı. Yeni caddeler, yeni sokaklar ve başka başka tabelalar evinin yolu olmuştu. İş çıkış saatine kalmamak için acele etmişti ama kocaman bir kazanı andıran bu şehirde onun gibi düşünen başkaları da olmalıydı ki trafik kendini göstermeye başlamıştı. Bu saatleri seviyordu. Birazdan evlerin ışıkları yanmaya başlayacak, henüz kapatılmamış perdeleriyle pencerelerden evlerin içindeki hayatlar görünecekti. Televizyon ekranları, bir an görünüp sonra yok olan kadınlar... Herkes tam olarak ne yaşıyorsa o kadarının görüldüğü bu kısacık anların gerçekliği, ona ne kadar sıradan olduğunu hissettiriyordu. Az önce pencereden bakan kadın için o, akşam trafiğindeki herhangi bir araçtan ibaretti, önemsizdi hatta yoktu. Araçlar görülüyordu, ya içindekiler? Onlar fark edilmiyordu. Ve böyle uzaklaştıkça birbirinin gözünde küçülen bir şeydi insan. Herkes birbirinin hayatındaki trafiğin gelip geçici bir parçasıydı. Dostlar, aile, sevgili... Sıkı ilişkilerdi. Öyle sanılsa da gerçek yakınlık hissi bir türlü duyulamıyordu. Ve yalnızlık... Bir daha asla yapmamlar da yine olsa yine

yaparımlar da onda saklıydı. Bir şeyin sonrasıyla başka bir şeyin öncesindeki gizli kulübe, kendini dinleme tescisi...

Aklına geldikçe midesi patlayacak gibi oluyordu. Evine girip çıkan, birlikte sofralar kurduğu ve penceresinin önündeki çınar ağacında biriken karları izleyerek kahveler içtiği Yasemin, bunu ona nasıl yapabilmişti? Olur olmadık zamanlarda aklından Halim ve Yasemin'in öpüştüğü anlar geçiyor, ikisini sevişirken düşünmeye başlıyordu. Çorba karıştırırken, müşterileriyle konuşurken, mağazada gezerken... Böyle anlarda nefret, yakıcı bir kırbaç gibi midesinde patlıyor, içinde bir şey, yılan gibi kıvrılarak ilerleyen derin bir çatlağa dönüşüyordu. Haftalardır her gün, her gün defalarca.

Halim'le ayrı dünyaların insanlarıydılar ama yine de ikisine ait o ortak dünyadan memnundu. Yani öyle sanıyordu. Bunu hiç düşünmemişti. Memnun muydu? Memnun? Evlilik memnuniyetle mi ilgiliydi? Evlilerdi işte, binlerce yıllık kurum. Acayip şartları olamazdı ya. Nasıl bir şeydi aslında evlilik? Mutlu evlilik neydi? Mutluluk neydi? Sonsuza kadar süren hiçbir şey yoktu ve mutluluk da bitimsiz değildi. Bir mutlu olursun bir olmazsın. Sonraki mutluluğa kadar tüm mutsuzluklara katlanırsın. Belki de ona öyle gelmişti. Bilmiyordu. Şimdi öyle bir karmaşaydı ki içindeki, artık hatıralarda kalmış mutlu anlardan bile şüphe duyuyordu ve bu şüphe, her şeyi daha da berbat hâle getiriyordu.

Halim ile Yasemin'in ilişkileri ne zaman başlamıştı, ona hangi yalanları söylemişlerdi, söylediklerinin ne kadarı yalan ne kadarı gerçektir? Bunu bilmek istiyor muydu? Bir yanı evet, her şeyi tamamen öğrenmek için can atıyordu, diğer yanıysa dağılan hayatının kırılan parçalarına tek tek bakmaya hazır değildi. Bilse ne olacaktı ki?

BİRDENBİRE

Yeniden düzeltilmeyecekse, zayıf hakkında fikri olsa neydi, olmasa ne? Bir an önce süpürüp atmalı, nerede kaldıysa oradan devam etmeliydi. Peki nerede kalmıştı? İyi ki şarkılar vardı. Taksici güzel bir radyo kanalı dinliyordu ve cama vuran yağmur, şarkılarla iyi gidiyordu.

Arabadan indiğinde, birkaç saniye durup yeni evine baktı. Daha önce bir sürü müşteri getirmişti buraya. Kimine kirası fazla gelmişti kimi de apartmanı eski bulmuştu. Taşındığı ilk gün, ağlamaktan şişmiş gözleri, günlerce üzerinden çıkarmadığı hırkasıyla nasıl da perişan hâldeydi. Sonra iki ileri bir geri giderek de olsa, her gün biraz daha iyileşmişti. Şimdi, boşanma davasını açmış bir kadın olarak sonraki yaşamına daha bir hazır hissediyordu kendini.

“İyi akşamlar...”

Sesin sahibi bir üst dairesinde oturan Mehmet'ti. Yeni hayatının yeni insanlarından biriydi. Hızlı adımlarla yürüyüp apartmanın kapısını açtı, “Gelmiyor musun?” Birlikte yukarı çıktılar. Ayşegül'ün katına ulaştıklarında, karşı komşusu Firuze de misafirini uğurluyordu. Onu görünce gülümsedi, artık yeni bir karşı komşusu da vardı.

DİDİKLEME

birbirimize vitaminler, moraller verdik
içimizdeki şeytanlara, zülfikarlarla saldırdık

Firuze, onları görünce o an en çok görmek istediği insanlar onlarmış gibi sevinçle gülümsedi. Tanışalı sadece birkaç hafta olmasına rağmen, onu sevmişti. Nazik ve ilgiliydi. Üstelik bir terapistti. Bunu duyduğunda içinden, 'İyi olacak hastanın doktor ayağına gelir,' demişti. İlk zamanlar daireyi göstermek için birilerini götürüp getirdikçe kapıda karşılaşıyorlardı. Firuze o kadar sıcak, o kadar dost canlısıydı ki ikisi, Ayşegül buraya taşınmadan arkadaş olmuşlardı. Hatta bir ara o kadar sık gelmişti ki apartmana, birkaç kez onu eve bile davet etmişti. O zamanlar en korkunç günleriydi. Henüz evi terk etmemişti. Bir hâli vardı Firuze'nin, sadece bakarak dinlemişti onu. Sonra da Ayşegül, çok ağladığı, ağlamadan duramadığı bir gün bütün hikâyeyi anlatıvermişti Firuze'ye. Evi görmeye gelen nişanlı çift nasıl da fena olmuştu. Kolay değildi. Onlar evlilik hayali kurarken o, evliliğin en feci sonlarından birini yaşıyordu. Apar topar çıkıp gitmişlerdi. O akşam söylemişti Firuze, "E kızım, sen neden taşınmıyorsun buraya?"

Gözünün önündekini görememişti. Kendi evindeki aylar süren sürünmeden sonra bu apartmana

BİRDENBİRE

taşınmış, Firuze de o günden beri her ihtiyaç duyduğunda Ayşegül'ün yanında olmuştu. Kaderin ağları diye bir şey varsa Firuze bir ağdan daha öte dantel kılıf gibiydi.

Yeni evine yerleşmeyi henüz tamamlayamamıştı ama ilk günleri yine onun dostluğuyla atlatmıştı.

"Firuze ne pişirdin böyle, harika kokuyor," dedi Mehmet.

"Buyur gel oğlum, kaç gündür göremiyorum seni zaten, özledim."

"Sanırım yalnız olmayacaksın," dedi Ayşegül'ü göstererek, "Ben de işlerimi yapayım madem ama bir şeye ihtiyacın olursa buradayım, biliyorsun."

Özel bir sohbeti olmasa da Firuze'nin ağzından hiç düşürmediği komşularını tanıyor gibiydi. Bir keresinde "Oğlum gibidir onlar," demişti, "sağ olsunlar, Tan da Mehmet de Muzaffer'in vefatından sonra hiç yalnız bırakmadılar beni." Hepsi yıllardır aynı apartmanda oturan, eski zaman komşuluğunu bugün de sürdürmeyi başarmış kişilerdi. "Mehmet, bana Nurancığımın emanetidir," derken gözleri dolmuştu Firuze'nin, ona düşkün olduğu her hâlden belli oluyordu. "Kızcağız," demişti, "çok iyi baktı Mehmet'e, tam bir beyefendi gibi yetiştirdi. Mehmet'i de görsen, annesine nasıl destek olurdu, babası bir kusur bulup da olay çıkarmasın diye. Kızın ömrü o huysuz herifin gönlünü hoş tutmak için çırpınmakla geçti. Talihsiz yavrum, yanlış bir ameliyat yüzünden öldü gitti genç yaşında. Allah'tan Nuran'ın vefatından sonra o da yazlıklarına yerleşti de Mehmetciğim rahat rahat okudu üniversitesini. Şimdi gurur duyuyor Ferit Efendi, oğlum şirket sahibi diye ama Mehmet'i Mehmet yapan, annesidir."

Mehmet ilginç bir adamdı. Mesafesi hissediliyordu. O kadar fark edilen bir boşluktu ki o mesafe hem lüzumu kadar nazikti hem de lüzumu kadar uzak.

Tan ise Mehmet gibi değildi, daha sıcakkanlıydı. En azından ne zaman karşılaşsalar gülümsüyordu. Hepsinden küçüktü, Firuze ona tekne kazıntısı diyordu.

İçeri girdiklerinde, Firuze hemen masayı hazırlamaya koyuldu. Bu rengârenk evi sevmiştii Ayşegül. Kadife kumaşla kaplanmış mor kanepeler, zümrüt yeşili berberler, tablolar ve duvardan duvara uzanan dev kütüphanesiyle salonun kendine has bir ruhu vardı. İçinde leziz yemeklerin pişirildiği mutfak ile salon, kocaman bir ahşap masayla bir araya getirilmişti. Burada kurulan kalabalık sofraları biliyordu, neredeyse her defasında Firuze, onu da davet etmişti ama Ayşegül, yeni birileriyle tanışmaya hazır hissetmemişti kendini. O daha çok saklanmak, yok olmak, mümkünse görünmez olmak istiyordu. Kafasının içindeki keder denizi öyle konforluuydu ki. Mağdurdu, incitilmişti, kendi kendine saraçağı bir dolu meselesi vardı. Orada rahattı. Mutlu değildi ama rahattı. Bildik bir yerdi orası. Yeni gerçekliğı. Acılara tutunmak dedikleri yer.

“Dilekçeyi de verdiğine göre, şimdi ne yapacaksın? Hemen olup bitiyor muymuş mahkeme?”

“Çok sürmez, birkaç haftaya bitermiş,” dedi çok da önemsemyormuş gibi davranmaya çalışarak.

“Benimle konuşurken kendini saklamana gerek yok, biliyorsun değil mi Ayşegül?”

Bu duyguyu özlemişti. Anlaşılmaq, fark edilmek, umursanmaq... Firuze, tam olarak bunu yapıyordu. Hiç öylesine bakmamıştı gözlerine, orada gizli olanı hep görmüş, dilinden dökülenleri değil, gözlerinden geçenleri dinlemişti. Sadece annesinde olduğunu sandığı bu gizli güç Firuze’de de vardı. Bütün genç kızlığı boyunca hissettiğı eksiklikler için onu suçlasa da böyle göz göze gelmeleri yeterdi, bir bakışta anlardı her şeyi... O da babası

gibi çok fazla çalışır, bazı geceler eve geç gelirdi. Oysa Ayşegül de arkadaşları gibi evin zilini çalmak, annesinin sevgi dolu bakışlarıyla karşılanmak isterdi ama o, kapıyı hep anahtarla açmak zorunda kalmıştı. Ev öyle boş olurdu ki her tıkırtıda irkilir, kapının her çalışında ürperirdi, ta ki boş bir evin imkânlarından faydalanmaya başladığı genç kızlığına kadar. Başının çaresine bakmayı da o günlerde öğrenmişti; korkunca geçeceğini, anlatmak için doğru zamanı beklemeyi, bazı şeyleri hiç anlatmamayı, en önemli şeylerin bile anlatılmayı beklerken önemini yavaş yavaş yitirdiğini...

“Aşk olsun Firuze abla, ne saklayacağım.”

Firuze başını hafifçe yana eğerek “Ayşegül,” dedi. Yüzündeki ifade, ‘Sakladığının farkındayım,’ diyordu. “Acını yaşamalısın. Biliyor musun, boşanmalar da tıpkı ölüm gibi acı vericidir. İnsan, boşanmanın getirdiği kaybı tıpkı bir yakınının ölümü gibi yaşar. Sen şimdi, kendine ait bir parçanı kaybettin. Yıllardır, anbean hücrelerine işleyen, bir uzvunmuşçasına sana ait olan o parçanın ardından yas tutmak en doğal hakkın ve hatta ihtiyacın. Gururuna ya da olanların sende doğurduğu nefrete kapılıp ruhunun yas tutma hakkını onun elinden almamalısın. Sadece yasını tutarsan, bu kaybı kabul edersen yeniden özgür olabilirsin.”

Firuze’yi duyuyordu ama sözleri isabetli de olsa, hiçbir işe yaramıyordu. Üzüldüğü ayrılık değildi ki... Haksızlığa uğramıştı. Bunca kötülüğü yaşamak zorunda kalmak, en iyi arkadaşı tarafından hayatının paramparça edilmesi... Aldatılmıştı ve bir yalanın içine çekilmişti.

“İnan bana,” dedi Firuze, “en kolayı bir günah keçisi bulmak ve tüm suçu ona yüklemektir. Bu hiçbir işine yaramayacak. Sadece yeniden başlamakla ilgili seni

yavaşlatacak. Buna izin vermeyebilirsin. İçine düştüğün karmaşadan arınmış olarak çıkman mümkün. Yasını tut. Acını çek. Didikleme.”

Firuze’yle sohbet yine iyi hissettirmişti. Kahvelerini de içtikten sonra Ayşegül için eve geçme vakti gelmişti. Kendi dairesine doğru yürürken, yukarıdan Tan’ın indiğini gördü.

“İyi geceler, hanımlar!” dedi. İncecik güzel yüzüyle çevresine zarafet yayıyordu. Ayşegül’ü uğurlamak üzere kapıda bekleyen Firuze’nin yanağına bir öpücük kondurdu.

“İyi geceler oğlum,” dedi Firuze. “Bu gece söyleyeceğin altıncı şarkı benim olsun, sabah hangisi olduğunu bana söylersin.”